

Täysistunto

Perjantai 17.4.2026 klo 13.00—13.28

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.28.

Puhetta johti puhemies Jussi Halla-aho (13.00—13.28).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 16.4.2026 antanut hallituksen esitykset HE 50-70/2026 vp.

2.2. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 16.4.2026 antanut eduskunnalle selonteon VNS 2/2026 vp: Valtioneuvoston ajankohtaissselonteko ulko- ja turvallisuuspoliittisen toimintaympäristön muutoksesta.

2.3. Sidonnaisuudet, VN

Eduskunnalle on saapunut Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle valtioneuvoston jäsenen sidonnaisuuksista (Poutala) VN 3/2026 vp.

2.4. Toimenpidealoitteet

Puhemiesneuvosto on 15.4.2026 päättänyt lähettää valiokuntiin toimenpidealoitteet TPA 13-27/2026 vp.

2.5. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 81, 85, 87, 88, 96, 97, 100-104, 108, 110, 120/2026 vp.

3. Välikysymys köyhyydestä ja elinkustannuksien noususta

Välikysymys VK 2/2026 vp

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

Pöytäkirjan liite Epäluottamusehdotukset 15.4.2026 Liite 3A

Ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt tehdään päätös edustaja Aino-Kaisa Pekosen ynnä muiden välikysymyksestä VK 2/2026 vp köyhyydestä ja elinkustannuksien noususta. Keskustelu asiasta päättyi 15.4.2026 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa ovat edustaja Aino-Kaisa Pekonen edustaja Suna Kymäläisen kannattamana ja edustaja Markku Siponen edustaja Hanna-Leena Mattilan kannattamana tehneet ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotukset on toimitettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A)

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Ehdotuksista on äänestettävä. Ensin äänestetään edustaja Siposen ehdotuksesta edustaja Pekosen ehdotusta vastaan, ja lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Aino-Kaisa Pekosen ehdotus ”jaa”, Markku Siposen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 137, ei 12; poissa 50 (äänestys 1). Tässä äänestyksessä voitti Aino-Kaisa Pekosen ehdotus.

2) Luottamuslause valtioneuvostolle ”jaa”, Aino-Kaisa Pekosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 63; poissa 48 (äänestys 2).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta annetun lain 14 ja 16 §:n sekä arvonlisäverolain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 42/2026 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 7/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä. [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

Keskustelu

13.04 Juha Hänninen kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Kun puhumme huoltovarmuudesta, puhumme siitä, että arki jatkuu myös silloin, kun maailma ympärillä kuohuu; siitä, että kaupoissa on ruokaa, lääkkeitä on saatavilla ja energiaa riittää silloinkin, kun kriisi iskee. Tämän päivän varautuminen on kuitenkin huomisen turvaa.

Tämä esitys huoltovarmuuden turvaamisesta on merkitykseltään suuri. Se varmistaa, että Suomi pystyy hoitamaan varmuusvarastointia ja muuta materiaalista varautumista sujuvasti, selkeästi ja häiriöttä. Tässä esityksessä on siis kyse varautumisen turvaamisesta ja hyvin käytännöllisistä asioista: siitä, miten polttoaineita, viljaa, ruokaa, lääkkeitä ja muita kriittisiä tarvikkeita hankitaan, ylläpidetään ja tarvittaessa vaihdetaan niin, että ne ovat käyttökunnossa silloin, kun niitä oikeasti tarvitaan.

Talousvaliokunta on käsitellyt esityksen huolellisesti, ja se on nyt valmis etenemään yhtenäisessä käsittelyssämme täällä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.05 Heikki Autto kok: Arvoisa puhemies! Tosiaan ensimmäisessä käsittelyssä tämän lain sisältö on saatu jo selväksi, ja nyt toisessa käsittelyssä varmasti koko eduskunta voi hyvillä mielin hyväksyä yksimielisesti tämän lakimuutoksen, jolla selkiytetään ja vahvistetaan Huoltovarmuuskeskuksen asemaa. Huoltovarmuuskeskushan tekee valtavan tärkeää työtä maamme huoltovarmuuden fasilitoimiseksi, mutta se, mikä tässä on kaikkein tärkeintä huomata, on se, että huoltovarmuuden turvaaminen on aivan koko yhteiskunnan asia. Meillä on viranomaiset ja tämän lain myötä vahvistuva asema viranomaisilla tätä työtä johtaa ja koordinoi, mutta on koko suomalaisen yhteiskunnan vastuu huolehtia siitä, että olemme valmiita kestämaan kaikki mahdolliset tilanteet, myös sen kaikkein pahimman. Ja kun olemme hyvin valmistautuneita ja varautuneita, niin silloin todennäköisesti pystymme myös ne vaikeat tilanteet välttämään, eli tässä mielessä tämä hallituksen esitys on todella tärkeä. Tässä maailmanajassa on paljon tilausta sille, että huoltovarmuustoimintaa vahvistetaan, ja myös tällainen hallinnollinen selkiyttäminen totta kai sitä osaltaan tekee.

Eli kiitos valtioneuvostolle asian edistämisestä ja talousvaliokunnalle ja asiasta talousvaliokunnalle lausuneille valiokunnille siitä, että voimme tänään toisessa käsittelyssä olla nyt hyvillä mielin tämän lain hyväksymässä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

13.07 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies, hyvät edustajakollegat ja muut täysistuntoa seuraavat! Edustaja Hänninen hyvin kuvasi tätä lainsäädäntöä ja tämän tarpeellisuutta maamme kokonaisturvallisuuden näkökulmasta, ja edellä tässä kuulumme myös puolustusvaliokunnan puheenjohtaja Heikki Auton hyvän puheenvuoron. Nämä limittyvät erittäin vahvasti toisiinsa, kun puhutaan kokonaisturvallisuudesta, ja huoltovarmuudella, varautumisella, on tässä aivan keskeisen suuri merkitys, ja Huoltovarmuuskeskus tätä kokonaisuutta koordinoi.

Viime vuodet ovat hyvällä — tai huonolla — tavalla osoittaneet, mikä merkitys toimivalla huoltovarmuudella on. Kun ensin korona, covid, meidät yllätti, niin

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

huomasimme, että ei kaikki ihan ollutkaan sillä tavalla kunnossa kuin ehkä olisi pitänyt olla, tai nyt sitten Hormuzinsalmen tapahtumien myötä polttoaineen ja öljyn kohdalla ovat nousseet esille myös nämä varautumisen ja huoltovarmuuden kysymykset. Tämä maskisotku oli tietysti ihan omaa luokkaansa silloin covidin aikaan, kun tilailtiin ympäri maailmaa vähän kuin Temusta konsanaan mitä sattuu ja lentokone kerrallaan niitä tänne tuli. Ei taida niitä sotkuja vielääkään olla oikein kunnolla selvitelty ja selvitetty, mitä sieltä tilattiin, kenen valtuuksilla, minkälaisella poliittisella ohjauksella ja muulla. Sen takia on tärkeää, että tehdään näitä toimenpiteitä sellaisessa hetkessä, että olemme varautuneita tulevaisuudessa paremmin.

Tätä voisi kuvata jollain tavalla ehkä snellmanilaisuudeksi, jonka perusajatus on se, että viime kädessä jokainen turvaa ensin itsensä. Ja näin muuten tässä covidissakin tapahtui. Kyllä Euroopassa ensin katsottiin, saavatko he itselleen rokotteita tai maskeja tai muita, ja kilpajuoksu oli aikamoinen. Ehkä tätäkin koordinaatiota on hyvä miettiä Euroopan unionissa yhdessä, mutta kun tiedämme, että se ei tule toimimaan sillä tavalla, niin silloin viisas snellmanilaisuus on tässäkin päivässä tervetullutta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kemppi, olkaa hyvä.

13.09 Hilkka Kemppi kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämähän on talousvaliokunnassa käsitelty yksimielisenä ja varsin teknisenä muutoksena laissa tässä vaiheessa. Kyse on kuitenkin siitä, että tästä säännöksestä poistetaan Huoltovarmuuskeskus-sana, jonka valtion virastoksi muuttamisen jälkeen katsotaan olevan jatkossa voimakkaammin osana valtiota. Haluan siksi sanoa ääneen, että pidän erittäin tärkeänä, että Huoltovarmuuskeskuksen ykköstavoite on paitsi tietenkin huolehtia siitä, että huoltovarmuus kaikissa olosuhteissa toimii, myös erityisesti huolehtia koko Suomen osalta siitä, että koko Suomen asiat näkyvät Huoltovarmuuskeskuksen toiminnassa. On kriittistä, että heillä on käsitys kaikkien maakuntien tarpeista ja ominaisuuksista.

En voi olla korostamatta riittävästi sitä, kuinka tärkeää on huolehtia tietenkin ruoan huoltovarmuudesta ja energian huoltovarmuudesta. Keskusta on nostanut esiin myös sitä, että esimerkiksi turpeen osalta on nähtävissä, että turve on kriittinen osa huoltovarmuuspolttoaineita, ja toivon, että tämä keskus jatkossa myös huolehtii siitä, että meillä on riittävät energiavarat tilanteeseen kuin tilanteeseen.

Edustaja Heinosen puheenvuorosta haluan vielä jatkaa sen verran, että on hyvä havainto, että Huoltovarmuuskeskuksella on myös ennakoiva rooli. Erityisesti tänään, kun talousvaliokunnassa on tullut hyväksytyksi tämä krääsätalous-kansalaisaloite — tai sitä ei viedä eteenpäin sellaisenaan, mutta valiokunta yksimielisesti on löytänyt niitä epäkohtia, mihin puuttua, mitä pidän erittäin historiallisena ja arvokkaana tässä talossa — niin on syytä huomioida, että Huoltovarmuuskeskuksen pitää yhä voimakkaammin tehdä yhteistyötä myös esimerkiksi kybetoiminnan kanssa varautuen uusiin uhkiin, uusiin tarpeisiin. Sitten toisaalta myös esimerkiksi pakettiralliin liittyvässä varautumistehtävässä heillä on varsin laaja toiminta-alue, ja onneksi heiltä löytyy myös laajaa asiantuntijuutta tästä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

13.11 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Kysymys on tämmöisestä teknisluontoisesta säädöksestä, jossa tällä hallituksen esityksellä muutetaan HVK-lain 14 §:ää ja 16 §:ää sekä alv-lain 7 §:ää. Käytännössä tässä on semmoinen jälkisäättö, jolla sovitetaan yhteen nykyinen hallintomalli ja alv-muutokset, koska HVK katsotaan osaksi valtiota, niin kuin edustaja Kemppi hyvin tuossa äsken kuvasi.

Eduskunnan aiemmin tekemät muutokset HVK:n osalta olivat isompia, sillä HVK saa lisätuloa niiden aikaisempien eduskunnan tekemien esitysten mukaisesti 56 miljoonaa vuositasolla. Kokonaisuudessaan se HVK:n saama tulo nousee 92 miljoonaan. Se ei kuitenkaan koske sinänsä tätä alv:n teknistä muutosta. Nythän nähdään se, että kun HVK toimii tulevaisuudessa isommalla budjetilla, niin me pystytään totta kai suojaamaan muun muassa kotimaista maataloutta siten, että meillä on vaikkapa näitä tuotantopanoksia olemassa.

Ja siihen, mitä tässä edustaja Kemppi nosti esille kotimaisista polttoaineista: olisi hyvä, että myöskin näitä löytyisi jatkossa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kangas, olkaa hyvä.

13.13 **Antti Kangas ps:** Arvoisa puhemies! Tässä on kysymyksessä, kuten edellisissä puheenvuoroissa on todettu, varsin teknisluontoinen muutos. 1.4.26 alkaen Huoltovarmuuskeskus on eriytynyt Huoltovarmuusrahastosta, ja tämä arvonlisäveromuutos on nimenomaan tätä Huoltovarmuusrahastoa koskien. Huoltovarmuuskeskus itsessään on valtion virasto ja siten katsotaan osaksi valtion budjettia, ja verotus pyörii sieltä kautta.

Tämän teknisluontoisuuden lisäksi Huoltovarmuuskeskuksen osalta on saatu tällä hallituskaudella käsiteltyä useita parannuksia, mitkä parantavat meidän huoltovarmuutta ja varautumista hankaliin tilanteisiin maailmalla. Onkin ilo olla säättämässä näitä pykäläiä kuntoon, sillä nyt meidän Huoltovarmuuskeskus onkin yksi johtava virasto alallaan koko Euroopassa ja meiltä tullaan katsomaan mallia sieltä sinun täältä. Meidän Huoltovarmuuskeskus taas ottaa malleja sotatoimialueilta Ukrainasta, ja saamme olla siten eturintamassa kehittämässä sitä kokonaisturvallisuutta, minkä varautuminen meille luo.

On siis todella ilahduttavaa, että nämä pienetkin muutokset tehdään eikä niitä jätetä lepäämään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

13.14 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Huoltovarmuuden tärkeys tässä maailmantilanteessa nousee arvoon arvaamattomaan — todella tärkeä. Täällä on käytetty erittäin hyviä puheenvuoroja. Totta kai puolustuksen on oltava mahdollisimman hyvin varautunut mahdollisiin vaaratilanteisiin. Peruspilareita huoltovarmuudessa on ehdottomasti omavaraisuus ruuantuotannossa. Myös energian omavaraisuutta on kehitettävä, ja tässä epävarmassa maailmantilanteessa todella meidän pitää ottaa myös turpeen tilanne käsittelyyn ja sen myötä sen tärkeys. Puhumme kuiviketurpeesta, myös kasvuturpeesta. Tilalle ei ole mitään korvaavaa tullut, joten ne ovat hyvin tärkeitä asioita kehittää ja myös pitää Suomessa, niin että olemme varautuneet myös turpeen osalta, että meillä on sitä saatavissa.

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

13.15 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa puhemies! Suomen turvallisuus ei enää rajoitu sotilaalliseen puolustukseen, se rakentuu arjessa: energiassa, elintarvikehuollossa, logistiikassa, digitaalisessa infrastruktuurissa ja yritysten toimintakyvyssä. Tästä kokonaisuudesta on kyse, kun puhutaan kokonaisturvallisuudesta. Huoltovarmuuskeskus on tämän järjestelmän keskiössä. Sen tehtävä on varmistaa, että Suomi toimii myös kriiseissä. Juuri siksi sen hallinnollinen asema, ohjaus ja vastuut eivät voi olla epäselviä. Nykyisessä tilanteessa Huoltovarmuuskeskus kantaa merkittävää operatiivista vastuuta, ja sen paikka osana kansallista turvallisuusjohtamista on tärkeä.

Arvoisa puhemies! Hallinnon selkeyttäminen on välttämätöntä. Huoltovarmuuskeskuksen asema on määriteltävä niin, että se vastaa sen todellista roolia osana kansallista turvallisuutta. Huoltovarmuus on yhteiskunnan vakuutus. Vakuutuksen arvo mitataan vasta silloin, kun sitä tarvitaan, siksi sen järjestäminen ei voi perustua epäselvään ohjaukseen. Tarvitsemme kirkkaan hallinnon, selkeän johdon ja vahvan luottamuksen. Se on Suomen kokonaisturvallisuuden ydinkysymys.

Tämä esitys on erittäin hyvä ja edennyt erinomaisesti eduskunnassa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

13.17 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa herra puhemies! Kun edustaja Elomaa nosti esille tämän turpeen, en malttanut olla ottamatta puheenvuoroa. Huoltovarmuuden kannalta on erittäin tärkeää, että saisimme myöskin tämän turveasian sille tasolle, millä se on ollut ennen. Tampereella tällä hetkellä Naistenlahti kolmonen, siis kaukolämpöä tuottava lämpövoimala, käyttää puuhaketta ja purettavia puutaloja ynnä muuta silppua, mutta koko ajan Naistenlahti ykkönen olisi valmiudessa ottamaan turpeen käyttöön tähän kaukolämpöasiaan. Se olisi erittäin tärkeätä, ja jos nämä öljyn hinnat ynnä muut lähtevät aivan pilviin kerta kaikkiaan tämän maailmantilanteen takia, toivon, että tämä asia saadaan kuntoon. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 42/2026 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asevelvollisuuslain ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 72/2025 vp
Valiokunnan mietintö PuVM 1/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

Keskustelu

13.18 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Turvallisuus ei synny itsestään, se rakennetaan yhdessä — koulutuksessa, valmiudessa, varautumisessa — ja ennen kaikkea korkeasta halusta puolustaa omaa maataan. Suomalainen asevelvollisuusjärjestelmä on yksi maailman vahvimista juuri siksi, että se perustuu yhteiseen tahtoon ja vastuuseen.

Tässä esityksessä puretaan lainsäädännön esteitä, jotka ovat aiemmin rajoittaneet yksilön mahdollisuutta osallistua maanpuolustukseen. Muutos on oikeudenmukainen ja linjassa sen perusajatuksen kanssa, että jokaisella kansalaisella, joka haluaa osallistua kotimaamme puolustamiseen, tulee olla siihen mahdollisuus. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.19 **Heikki Autto kok:** Arvoisa puhemies! Tämänkin hallituksen esityksen osalta olemme jo toisessa käsittelyssä. Lain sisältö ehdittiin ensimmäisessä hyväksyä, mutta ehkä puolustusvaliokunnan puolesta lyhyesti haluan kiittää perustuslakivaliokuntaa, joka teki hyvän lausunnon meille puolustusvaliokuntaan tämän asian käsittelyn pohjaksi.

Esityshän tosiaan käsittelee kahta perusoikeuksien näkökulmasta tärkeää ulottuvuutta eli toisaalta sitä, miten lainsäädännössä selkiytetään ahvenanmaalaisten mahdollisuutta suorittaa asepalvelus, ja toisaalta sitä, miten toimitaan tilanteessa, jossa nykyinen uudehko lainsäädäntö sukupuolen vahvistamisesta on tuonut tilanteen, jossa esimerkiksi asepalvelusta suoritettaessa tai reservissä oltaessa sukupuoli vahvistetaan muuksi kuin mikä se on ollut siinä vaiheessa, kun palvelukseen on astuttu. Perustuslakivaliokunnan pienten huomioiden pohjalta on puolustusvaliokunta tosiaan pystynyt laatimaan mietinnön, jolla näitä asioita ja sääntelyn tilaa saadaan selkiytettyä ja tuotua tähän aikaan niin, että yhä useammalla suomalaisella on tosiaan mahdollisuus sekä perustuslaillinen velvollisuutensa että myös hieno mahdollisuutensa toteuttaa. Eli olemme jokainen maanpuolustusvelvollisia, ja tässä nyt sitten asiantilaa asepalveluksen suorittamisen osalta näitten lainsäädännön näkökulmasta erityisten väestöryhmiemme kannalta sitten saadaan selkiytettyä niin, että edellytykset palveluksen suorittamiseen ovat myös juridisesti kunnossa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

13.21 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa puhemies! Ihan lyhyesti, jotta vielä kuulemme kollegoidenkin puheenvuorot:

Asevelvollisuuslaki ja tämä esitys naisten vapaaehtoisen asepalveluksen lain muuttamisesta vahvistavat suomalaisten mahdollisuuksia osallistua maanpuolustukseen, ja minun mielestäni nämä toimenpiteet ovat erittäin tervetulleita. Me olemme aiemmin korottaneet reservin yläikärajan 65:een. Me saamme näin hyvää osaamista entistä pidempään käyttöön. Nyt aloitamme kutsunnat koko ikäryhmälle, kokeilulla kolmella paikkakunnalla alkuun. Kutsumme sekä nuoret miehet että myös nuoret naiset kutsuntoihin ja tarjoamme ja kerromme mahdollisuuksia osallistua tähän yhteisen hienon isänmaamme puolustamiseen. Se on tärkeä laajennus.

Haluan nostaa yhden asian:

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

En anna periksi siinä, että toivon, että me saamme voimaan sen, että diabeetikot voivat osallistua omalta osaltaan vapaaehtoisesti maanpuolustukseen. Meillä on loistavia, hyviä esimerkkejä. Julkisuudessa taitaa olla meidän ministeri Matias Marttinen kertonut, että hän on suorittanut asepalveluksen ja käynyt reserviupseerikoulun. Ei ole ollut ongelmaa diabeetikolla tehdä sitä, ja näin on muuten monen muunkin kohdalla. Toivon, että tämä viesti nyt menee valiokuntamme puheenjohtaja Auton välityksellä eteenpäin ja myös laajasti yli hallitus—oppositio-rajojen, että annamme mahdollisuuden.

Ukraina on osoittanut hyvällä tai huonolla tavalla sen, että tarvitaan monenlaista osaamista. Kaikkien ei tarvitse olla laskuvarjojääkäreitä tai taisteluskeltajia, vaan joku voi ohjata dronea, voidaan tehdä monenlaista erilaista työtä tämän isänmaan hyväksi. Ja kuten esimerkkinä sanoin, niin iso osa diabeetikoista pystyy lääkityksensä kanssa suorittamaan tämän, ja kun heillä on tahto, niin meidän pitää se mahdollistaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

13.23 Pauli Kiuru kok: Arvoisa herra puhemies! Asevelvollisuus ja maanpuolustustahto ovat kaiken perusta. Tämä asevelvollisuuslain muutos osaltaan selkeyttää nykyistä oikeustilannetta ja parantaa esimerkiksi sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Lisään tuohon edustaja Heinosen puheenvuoroon vielä: kunhan vielä saamme tämän hallitusohjelman kirjauksen ampumarataverkosta menemään eteenpäin. Siinä varmasti jää työtä seuraavallekin hallitukselle, mutta tavoite tuhannesta ampumaradasta on ilmeisesti hieman jäämässä jälkeen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kari, olkaa hyvä.

13.24 Mika Kari sd: Arvoisa herra puhemies! Loppuvuodesta 2023 tein hallitukselle kirjallisen kysymyksen tästä ahvenanmaalaisten ihmisten mahdollisuudesta osallistua maanpuolustustyöhön. Ahvenanmaalaisten miesten asevelvollisuutta rajoittaa itsehallintolaki, ja ahvenanmaalaisten kotiseutu-oikeus käytännössä esti — tai vielä tällä hetkelläkin estää — ahvenanmaalaisten miesten osallistumista aseelliseen palvelukseen täällä mantereella, mutta nyt tällä lailla tämä ongelma korjataan. Olen siltä osin hyvin iloinen ja tyytyväinen, että hallitus tähän lakiesitykseen lähti, ja olen tätä hyvin lämpimästi matkan varrella luonnollisesti myös kannattanut.

Tämä antaa myös hyvän kuvan siitä, että maanpuolustukseen liittyvä työ ei ole sidottu kotiseutuun, ei kaupunkiin tahi maaseutuun, eikä tässä tapauksessa enää edes Ahvenanmaan itsehallintoon, vaan jokaisella asevelvollisuusikäisellä Suomen kansalaisella on mahdollisuus antaa myös oma panoksensa asevelvollisuuteen.

Tässä kollegojen puheenvuoroissa tuli monta muutakin hyvää asiaa esiin, muun muassa tämä diabeetikkojen mahdollisuus osallistua palvelukseen. Toivoisin, että vielä tätä asiaa tällä hallituskaudella tarkasteltaisiin. Tiedän, että muun muassa puolustusvaliokunnan yhteydessä eri kuulemisissa olemme usein myös asiaa läpikäyneet. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

13.26 Jaana Strandman ps: Arvoisa puhemies! Täällä on erittäin hyviä puheenvuoroja käytetty. — Asevelvollisuuslain muutos on selkeä, ja on erittäin tärkeää, että molemmat

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

sukupuolet osallistuvat kutsuntoihin, jolloin maanpuolustustahto ja -halukkuus tuodaan ja saadaan esiin ja sitä korostettua. Maanpuolustustyössä on monia mahdollisuuksia.

Täällä on nostettu esille myös se, että diabeetikot pääsisivät myös asepalvelukseen. Toki haluan tässä nostaa myös muita vastaavan tyylisiä sairauksia, sillä meidän tulee varsinkin näin ikäluokkien pienessä hyvin tarkoin miettiä se, ettei me rajata maanpuolustuksesta ja asevelvollisuudesta ulos sellaisia henkilöitä ja nuoria, jotka pystyisivät siellä monia toimia tekemään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pian alkavan suuren valiokunnan kokouksen vuoksi joudumme nyt keskeyttämään keskustelun ja asian käsittelyn.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Luonnonvarakeskuksesta annetun lain ja ruoka- ja luonnonvaratilastoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 203/2025 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 4/2026 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 10 §:n, Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 6 ja 8 §:n ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 178/2025 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2026 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle nuorisorangaistusta koskevan lainsäädännön muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 8/2026 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 7/2026 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

9. Aloite puolustushankintojen sääntelystä

Kansalaisaloite KAA 4/2025 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 2/2026 vp

Pöytäkirja PTK 38/2026 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.4.2026 pidettävään täysistuntoon.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 19/2026 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 4/2026 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.4.2026 pidettävään täysistuntoon.

11. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 21.4.2026 klo 14.00.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tämä täysistunto on päättynyt. Hyvää viikonloppua!

Täysistunto lopetettiin klo 13.28.

Pöytäkirjan vakuudeksi: